

«Ticaret ve Sanayi Odaları», «Ticaret Odaları», «Sanayi Odaları», «Ticaret Borsaları» ve «Ticaret ve Sanayi Odaları», «Ticaret Odaları», «Sanayi Odaları» ve «Ticaret Borsaları» Birliği hakkındaki Kanunun bâzı maddelerinin değiştirilmesine dair Kanun

(Resmî Gazete ile ilâm : 3 . II . 1954 - Sayı : 8624)

No.
6233

Kabul tarihi
25 . I . 1954

MADDE 1. — 5590 sayılı Kanunun 4, 16, 28, 51, 61, 64, 72, 78 ve 86 nci maddeleri aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir :

Madde 4. — «Ticaret ve Sanayi Odaları» ile «Ticaret Odaları» nın kuruluş ve çalışma sahaları belediye sınırlarıdır. «Sanayi Odaları» nın kuruluş ve çalışma sahaları il sınırlarıdır. «Sanayi Odaları» nın çalışma sahaları Ekonomi ve Ticaret Vekâleti tarafından genişletilip daraltılabilir.

Yukarda yazılı faaliyet sahaları dışında kalan yerlerdeki müseccel tacir ve sanayicilerin, bu yerlerde 8 nci maddeye göre ajanlık tesisi de mümkün olmadığı takdirde, istekleriyle, en yakın odalara, yönetim kurulunun kararıyle kaydolunmaları mümkündür.

Madde 16. — Oda meclisleri, meslek komitelerince seçilecek ikişer kişi ile kurulur.

Oda meclisleri için aynı miktarda yedek seçilir.

Oda meclislerinin süreleri üç yıldır.

Meclis kendi üyeleri arasından bir yıl için bir başkan ve bir başkanvekili seçer.

Meclis başkanları yönetim kurulu üyeliğine seçilemezler.

Madde 28. — Odalar her yıl tahsil edilen gelirlerinin aşağıda yazılı nispetlerdeki miktarlarını, bu kanunun 5 nci bölümündeki gayelere sarfedilmek üzere, birlik adına, birlik idare kurulunun tâyin edeceği millî bankalardan birine yatırmaya mecburdurlar. Bu paralar her senenin Haziran ve Aralık aylarında müsavi iki takistte yatırılır.

Yıllık gelirleri :

25 000 liraya kadar olan odalar	%	2,5
50 000 » » » »	%	5
100 000 » » » »	%	7,5
100 000 liradan fazla » »	%	10

Madde 51. — Asgari beş meslek grubu teşkil edemiyen borsalarda meslek komiteleri kurulmaz. Bu nevi borsalarda meclis, borsaya kayıtlı olanlar tarafından seçilir. Meslek komitelerinin görevleri tüzükte gösterilecek şekilde meclisçe ifa olunur.

Madde 61. — Odalar ve borsalar arasında, bu kanunda yazılı esaslara göre oda ve borsaların tekâmül ve inkişafını sağlamak maksadiyle Ekonomi ve Ticaret Vekâleti tarafından «Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği» kurulur.

Kuruluş şeklini tesbite Ekonomi ve Ticaret Vekâleti yetkilidir. Birliğin merkezi Ankara'dır. Birlik hükmi şahsiyeti haizdir.

Madde 64. — Birlik genel kurulu odalar ve borsalar meclislerince üyeleri arasından üç yıl için seçilecek delegelerden teşekkül eder.

Oda ve borsalar gelirlerinin ilk (50 000) liraya kadar olan kısmı için bir ve her fazla (50 000) lira ve küsuru için ayrıca birer delege gönderirler. Ancak, her oda ve borsanın genel kurula göndereceği delege adedi 10 u geçemez.

Oda ve borsa meclisleri ayrıca aynı miktarda yedek delege de seçerler. Delegenin odadan çıkması, çıkarılması, istifası veya ölümü hallerinde aldıkları oy sırasına göre yerine yedekleri gönderilir.

Gelirleri (50 000) liradan aşağı olan oda ve borsaların delege göndermeleri ihtiyaridir.

Delegelerin genel kurula iştirak masrafları mensup oldukları teşekküllerce ödenir.

Genel kurul kendi üyeleri arasından üç sene için bir başkan ve iki başkanvekili seçer.

Genel kurul her sene Mayıs ayında toplanır.

Madde 72. — Birlik bütçesinin giderleri kanunun muaddel 28 nci maddesine ve bu kanuna eklenen maddeye göre oda ve borsalar tarafından yatırılan paralar ile karşılanır.

Madde 78. — Kayıt ücretiyle yıllık aidat ve kesinleşen zamlarla para cezalarının tahsillerine ait oda ve borsalarca verilen kararlar ilâm hükmünde olup icra dairelerince yerine getirilir.

Madde 86. — Oda, borsa ve birlik memur ve hizmetlilerinin, tâyin, terfi, nakil ve işten çıkarma muameleleri ve hastalık, ihtiyarlık, emeklilik ve ölüm sigortalarının yapılması şekli, işten ayrılma hallerinde verilmesi lâzımgelen tazminat miktar ve şekilleri tüzükte gösterilir.

Tâyini Ekonomi ve Ticaret Vekâletince yapılan borsa memurlarının emeklilik muameleleri Emeklilik Kanununa göreyürütülür.

MADDE 2. — 5590 sayılı Kanunun 65 nci maddesinin (h) fıkrası aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir :

h) Birlik gider bütçesini tetkik etmek ve karara bağlamak.

MADDE 3. — 5590 sayılı Kanuna aşağıda yazılı şekilde bir madde eklenmiştir :

EK MADDE — Borsalar her yıl tahsil edilen gelirlerinin aşağıda yazılı nispetlerdeki miktarlarını bu kanunun 5 nci bölümündeki gayelere sarfedilmek üzere Birlik adına, birlik idare kurulunun tâyin edeceği Millî bankalardan birine yatırıma mecburdurlar. Bu paralar her senenin Haziran ve Aralık aylarında iki müsavı taksitte yatırılır.

Yıllık gelirleri :

25 000 liraya kadar olan borsalar	%	2,5
50 000 » » » »	%	5
100 000 » » » »	%	7,5
100 000 liradan fazla » »	%	10

MADDE 4. — 5590 sayılı Kanunun 75 nci maddesine aşağıda yazılı şekilde bir fıkra eklenmiştir :

Kanunun muaddel 28 nci maddesinde ve bu kanuna eklenen maddede yazılı paraları haklı bir sebep olmaksızın yatırmamakta ısrar eden yönetim kurullarına ve

bu işte taksirleri görülen genel kâtiplere birliğin talebi üzerine Ekonomi ve Ticaret Vekâleti tarafından işten el çektirilir. Bu suretle işten el çektirilenler üç sene müddetle yönetim kurullarına seçilemezler ve genel kâtipliğe tâyin edilemezler.

MADDE 5. — 5590 sayılı Kanununun 73 ncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE — Kuruluşu tarihinden bu kanunun neşri tarihine kadar genel kurul kararlarıyla birliğe tahsis edilip fondan ayrılan paralarla, bu kanunla temin olunan gelirlerin tahsiline değin birliğin masraflarını karşılamak üzere lüzumlu olan (400 000) lira 1954 yılı gelir bütçeleri yekûnları nispetinde bütün oda ve borsalara taksim olunarak bu meblâğ her oda ve borsanın fon hesabında mevcut parasından düşüldükten sonra bakiyesi beş sene içinde kendilerine iade olunur.

Fon hesabına para yatırmamış veya yatırıp da çekmiş bulunan oda ve borsalar kendilerine bu madde hükmüne göre tahakkuk ettirilecek olan hisselerini en geç beş senede ve yıllık beş müsavi taksitte ödemeye mecburdurlar.

Birlik yönetim kurulu bu kanunun neşrinden itibaren üç ay zarfında yukardaki fıkralar hükmüne göre gerekli hesapları yapmaya ve ilgili oda ve borsalara hisselerini tebliğ etmeye mecburdur.

Bu geçici madde hükmü oda ve borsaların 1952 yılı zarfında tahsil edilen gelirlerine taallûk eden fonlara şâmil olup 1953 senesinde tahsil edilen gelir üzerinden birlik aidatı bu kanununun 28 ncü ve ek maddelerine göre ödenir.

Fon paralarıyla iktisabeyledikleri her türlü menkul ve gayrimenkul kıymetler bunları iktisabeden oda ve borsaların malıdır. Şu kadar ki, Millî müesseselerin hisse senetleri birlik yönetim kurulunun muvafakati alınmadan satılamaz.

5590 sayılı Kanuna intibak edemiyen odalara ait fon paraları birliğe mal edilir.

MADDE 6. — Bu kanunun değiştirilen 64 ncü maddesi 1 Mayıs 1954, diğer maddeleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 7. — Bu kanunu Adalet ve Ekonomi ve Ticaret vekilleri yürütür.

28 Ocak 1954

<i>Riyaseti Cumhura yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	26 . I . 1954 ve 2/582
<i>Bu kanunun ilânının Başvekâlete bildirildiğine dair Riyaseti Cumhurdan gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	28 . I . 1954 ve 4/41
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	Cilt Sayfa 26 325,439 27 285,340:344

[İnikat : 33 — 91 sıra numaralı matbuat 33 ncü İnikat zaptına bağlıdır.]